

Mit követel a Pedagógusok Szakszervezete a 2026-ban alakuló új kormánytól

A PSZ oktatáspolitikai és érdekvédelmi elvárásai

A magyar társadalom jövője az oktatási intézményekben dől el. Ha az iskola szabadságra, felelősségre, önálló gondolkodásra nevel és tanít, akkor biztos lábakon álló demokratikus és versenyképes országban hisznek az oktatásért felelős politikusok. Az iskola, amely félelemre, engedelmességre nevel, felelős állampolgárok helyett alattvalókat teremt, akik nem képesek a globális világ kihívásaira válaszolni – ha Magyarország ezen az úton halad Európa periferiájára sodródik. Ezen gondolatok szellemében, látva az elmúlt évek oktatáspolitikai elképzeléseinek megvalósulását és a közoktatás jelenét a Pedagógusok Szakszervezete a 2026-ban megalakuló új kormány számára a közoktatással kapcsolatban a következő elvárásokat fogalmazza meg:

Fenntartás/ fenntarthatóság

1

1. Legyen önálló oktatási minisztérium (amelyhez tartozzon minden gyermekeket érintő nevelési és oktatási terület - a bölcsődétől az egyetemig, a gyermekvédelmet is beleértve)!
2. Meg kell teremteni, egy a leendő oktatási minisztérium alá tartozó, hiteles oktatáskutató intézményt! Egyetlen jogszabálytervezet se készüljön megfelelő hatástanulmány nélkül!
3. A bürokratikus központosítást váltsa fel a decentralizáció és valósuljon meg a helyi/intézményi autonómia (munkaügyekben, költségvetésben, helyi tantervi szabályozásban), a szakmai és pénzügyi elszámoltathatóság megteremtésével együtt!
4. A Púétv. és a szakképzési törvény helyett alakítsanak ki minden oktatásban dolgozóra vonatkozóan egységes törvényi szabályozást és bérezést!
5. Lehessenek iskolafenntartók az önkormányzatok is, amennyiben igényt tartanak az intézményre. Az állami normatív támogatás legyen egységes a különböző fenntartású intézményekben!
6. A demográfiai változások oktatásra gyakorolt várható hatása indokoltá teszi az iskolaszervezet újragondolását, amelyet meg kell előznie egy széleskörű szakmai és társadalmi vitának!
7. Az óvoda/iskolaigazgatók és helyetteseik kiválasztása a pedagógusok, a szülők és az intézményfenntartók képviselőinek közös döntése legyen, ne politikai szempontok alapján történjen!
8. Meg kell újítani a tartalmi szabályozást, elengedhetetlen a Nat, valamint a szakképzés képzési és kimeneti követelményeinek felülvizsgálata! A tanulószervezés helyi igényekhez igazodjon!
9. Meg kell teremteni az MI oktatásban történő alkalmazásának jogi hátterét, és szakmai támogatást nyújtva ösztönözni kell a pedagógusokat az MI oktatásban történő alkalmazására!

10. Meg kell teremteni a szegregáció megelőzését és visszaszorítását szolgáló szabályozási és finanszírozási környezetet!
11. Ki kell vezetni a militáns szellemet a teljes közoktatásból, köznevelésből!
12. Legyen ismét szabad tankönyvválasztás, alakítsák át a tankönyvellátás rendszerét! Tantervi bankok és ezekhez kapcsolódó tankönyvek segítsék a pedagógusok munkáját.
13. Legyen minden iskolában könyvtár (ideértve a szakképző intézményeket is): pedagógus végzettségű könyvtárostannal (oktatóval), napi nyitvatartással. Vizsgálják felül a könyvtárbezárásokat!
14. Az óvodákban/iskolákban az ellátandó (HH, HHH, SNI, BTMN) gyermeklétszámhoz igazítva alkalmazzák a dajkákat a pedagógiai, gyógypedagógiai asszisztenseket!
15. Kétszáz tanulónként legyen 1-1 óvoda/iskolaittkár, rendszergazda!
16. Minden oktatási intézményben legyen főállású iskolapszichológus.

Finanszírozás – bérezés

17. A mindenkor GDP legalább 6 százalékát fordítsák az oktatásra!
18. Legyen új bértábla a közoktatásban és köznevelésben dolgozóknak, amely figyelembe veszi a munkában eltöltött időt! Számítási alap legyen:
 - a. technikai dolgozóknál a garantált bérminimum
 - b. a nevelést-oktatást közvetlenül segítőknél a garantált bérminimum 150 százaléka
 - c. pedagógusok, oktatók esetén a gyakornoki bér, ami a diplomás átlagkereset 70 százaléka.
19. Pedagógusoknak és oktatóknak 5 elemű bérrendszer bevezetése:
 - a. pályán eltöltött idő szerinti alaphér és 3 évenként előrelépés
 - b. pótlékok: vezetői, munkaközösség-vezetői, osztályfőnöki, gyógypedagógia, esélyteremtési, diabétesz
 - c. célfeladatok díjazása
 - d. minden túlmunka kifizetése
 - e. minőségi bérpótlék (intézményi bértömeg 10%-a)!
20. Biztosítsák az anyagi fedezetet ahhoz, hogy ha a pedagógusok vállalják a minősítést, akkor a magasabb fokozatba lépés valódi béremeléssel járjon!
21. Az utazópédagógusok, több telephelyen munkát végző pedagógusok valódi költségeit meg kell téríteni (gépjármű kötelező biztosítása, CASCO, üzemanyagköltség, gépjármű kopás), és anyagilag is érdekelté kell tenni a feladat ellátásában!
22. Vezessék ki a teljesítményértékelési rendszer jelenlegi formáját! A minőségi bérpótlék megállapítása az óvoda/iskolavezetés belső értékelése alapján történjen az intézmények belső sztenderdjei szerint.
23. Az SNI és BTMN gyerekek integrált és inkluzív oktatását szolgáló finanszírozás olyan mértékű legyen, hogy az ezt támogató programok, módszerek újraindíthatóak legyenek (pl. kislétszámú osztályok indítása).

Képzés/ellenőrzés

24. Vezessék ki a jelenlegi tanfelügyeleti rendszert, és kockázatelemzésen alapuló fejlesztő intézményi ellenőrzések legyenek!
25. A pedagógusok és a nevelő-oktató munka igényeit figyelembe véve kell megújítani a továbbképzési rendszert! A továbbképzési rendszer zártságát fel kell számolni, meg kell teremteni a szektorsemlegességet!
26. Meg kell újítani az óvodapedagógus, tanító és tanárképzést:
 - a. legyen egységes kimeneti követelmény
 - b. kevesebb szaktudomány, több pedagógiai, pszichológiai ismeret
 - c. a képzést közelíteni kell a mindennapi gyakorlathoz
 - d. eltérő kultúrák megismertetése, konfliktuskezelés tanítása
 - e. munkavállalói ismeretek oktatása
 - f. biztosítani kell annak a feltételeit, hogy minden pedagógushallgató vegyen részt gyakorlati képzésen hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó intézményekben is!
27. Az országos kompetenciamérést tegyék alkalmassá az egyenlőtlenségek mérésére is! Ezek a mutatók segítsék az állami beavatkozásokat, a fejlesztéseket, a támogatásokat.

3

Munkaterhek

28. Általános és középiskolákban heti 22 óra legyen a tanítással lekötött munkaidő, míg óvodákban heti 28 óra a közvetlenül gyermekekkel való foglalkozással lekötött munkaidő! El kell törölni a tanítással le nem kötött munkaidő kötelező nyilvántartását! Az igazgatók csak konkrét feladatok ellátására (helyettesítés, versenyeztetés, intézményi rendezvények, szülőkkel való kapcsolattartás, kirándulások, erdei iskolák, ügyelet, ebédeltetés stb.) rendelhessenek el kötelező feladatellátást, a havi munkaidőkeret 20 százalékáig! Minden kötelező tanítási órán felüli helyettesítést, gyermekfelügyeletet túlmunkaként fizessenek ki!
29. Csökkentsék a diákok kötelező óraszámát, sokkal nagyobb hangsúlyt kell kapnia az alapkészségek elsajátítását segítő óráknak és az idegennyelv oktatásnak!
30. Biztosítsanak mentális szűrést és támogatást minden oktatásban dolgozó és gyermek számára!

Óvoda

31. A középfokú óvodai nevelői végzettséggel csak óvodai pedagógiai asszisztensi munkát lehessen ellátni!
32. Meg kell oldani a rugalmas óvoda-iskola átmenetet, vezessék vissza az iskolaérettség megállapításának korábbi módját!
33. A beiskolázási szabályokat módosítani kell a szelekció visszaszorítása érdekében! A korai kimeneti pontokat újra kell gondolni!

Szakképzés

34. Meg kell újítani a középfokú szakmunkásképzést! Az első két év szakmai alapozás után lehessen megkezdeni a szakmai gyakorlatot.
35. A kis és középvállalkozókat érdekeltté kell tenni a szakmunkástanulók gyakorlati oktatásában, csökkentsék a bürokratikus terheket!
36. Terjesszék ki a tankötelezettség határát 18 éves korig!
37. Töröljék el a tanévre és a tanítási évre vonatkozó időkeretet a szakképzésben!

Gyógypedagógia

38. Az óvodákban, általános iskolákban és középiskolákban az ellátandó feladatokhoz igazítsák a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak (óvoda/iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus) számát!
39. Minden EGYMI-ben történjen meg az ellenőrzés, hogy a tárgyi és személyi feltételek adottak-e a gyermekek egészséges fejlődésének biztosítására!
40. A szakszolgálatokban biztosítsák a személyi és technikai feltételeket a gyermekek szűrésére és fejlesztésére járási szinten!
41. A tanulók szakértői vizsgálatát kapcsolják össze a szükséges egészségügyi vizsgálatokkal (ADHD, autizmus spektrum stb.)! Ne teljenek el évek a két vizsgálat időpontja között!
42. Nagyobb gondot kell fordítani arra, hogy a gyermekek/tanulók pszichés állapotának megfelelő intézményeket jelöljenek ki! Bővítsék az intézménykört!

4

Gyermekevédelem

43. Legyen a gyermekevédelemben dolgozó nem pedagógusoknak is bértáblájuk, melynek vetítési alapja a garantált bérminimum 150 százaléka!
44. Felül kell vizsgálni az "1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról" jogszabályt! Az elmúlt évtizedek társadalmi változásai indokoltá teszik a gyermekevédelmi törvény teljes körű felülvizsgálatát, a megváltozott körülményekhez igazított hatásosabb végrehajtás feltételeinek megteremtésével. Ehhez a gyermekevédelem rendszerének átfogó átvilágítására, a rendszerszintű problémák őszinte feltárására van szükség.
45. Dolgozzák ki a gyermekevédelmi szakellátás bármely területéről kikerülő, távozó gyermek/ fiatal felnőtt utánkövetési rendszerét, ezzel párhuzamosan bővítsék az utógondozotti férőhelyek számát, és tegyék hatékonyabbá az utógondozotti rendszert! Az utánkövetés során szerzett tapasztalatokat használják fel a gyermekevédelmi rendszer hatékonyabb működtetése érdekében.
46. Állítsák le a gyermekevédelmi intézmények egyházaknak történő átadását!

Érdekvédelem /szervezetpolitika

47. Szüntessék meg a Nemzeti Pedagógus Karban a kötelező tagságot!
48. Bővíteni kell a szakszervezeti jogokat! Különös tekintettel a munkavállalói jogok bíróság előtti képviselésére. Legyen jogszabályi háttere az ágazati kollektív szerződéskötésnek!
49. Követeljük a valódi érdekegyeztetést, megfelelő döntési kompetenciákkal rendelkező tárgyalópartnerrel! Szervezzék újra az Országos Köznevelési Tanácsot, melynek alanyi jogon a szakszervezetek is legyenek tagjai! (OKÉT, KMÉT, tankerületi érdekegyeztetés)
50. Követeljük a köznevelési foglalkoztatottakra vonatkozó, sztrájkról szóló jogszabály visszavonását!

Legyen szolidaritás, tanszabadság és esélyegyenlőség a magyar oktatásban!

Budapest 2025. november 29.

